

Veivosaki Vata

Na qito vata ena veisiga kei na veigauna ko sa wasea tiko na gauna talei vei ira na gone me ra vakaitavi ena vuli vosa. E sega ni gadrevi mo biuta vakatikitiki na gauna bibi ni veivakavulici.

Sarava ka vakarogoci ira na gone ka veivosaki kei ira ena veika era taleitaka.

Na levu ni vosa e rogoca e dua na gone, na vutuniyau cake ni nodra vuli vosa.

Veivosaki vakawasoma kei au ena vaqacotaka na noqu vosataka, na vosa kei na vuli veimaliwai ka tara cake e dua na yavu kaukauwa ni vuli wili vola.

Na ivakamacala kece ni veika e dikevi e rawa ni laurai ena isema qo:

<https://tewhariki.tki.org.nz>

TE TĀHUHU O TE MĀTAURANGA
MINISTRY OF EDUCATION

TE TĀHUHU O TE MĀTAURANGA
MINISTRY OF EDUCATION

Talking Together

Te Kōrerorero

Veitalanoa Vata

Vosa Vaka Fiti

Te Kāwanatanga o Aotearoa
New Zealand Government

Veitalanoa Vata

Veivosaki ena nomu veivosa eso vale

E vakasakiti na nodra vuli vosa na gonelalai ka rawa ni ra vulica e sivia na dua na vosa ena dua na gauna.

Sa ka bibi na nomuni vosa e vale ka na yavu vinaka ni nodra vutuniyau ena vosa ko ira na gone ka ra na kila kina na veivosa vovou.

Na vuli vosa ena taura e dua na gauna. Sa kena ivakarau ena nodra vakasama na gone kei na nodra kila na vosa me dua na ikalawa ki liu mai na veika e rawa ni ra tukuna se vakamacalataka.

Era dau sema vata na gone na veitikina duidui ni vosa era dau vosataka. Oqo e dua na tiki ga ni nodra iwalewale ni vuli vosa.

Ni toso na gauna, era na vulica na gone na duidui ni veivosa yadua ka rawa ni ra veisau ena tadrue ni vosa ka na vakatau tiko vei cei era vosa tiko kina.

Veisa Vosa ena veitalanoa.

Na veitaratara veitaravi vakawasoma ka kauwai vei ira na gone dramidrami, o ira na gonelalai sara kei ira na gonelalai e sa ka bibi ena vakatorocaketaki ni mona.

Sa rawa talega vei ira na gone me ra vakayagataka na ivakaraitaki vovou, rorogo, vosa kei na iyatuvosa ka vulica na iwalewale e cakacaka kina na ka e veitalanoataki

E rawa ni o veivuke ena kena vakayacori tiko na veivosaki ena nomu vakasagara ka tukuna tiko na veika era cakava se raica tiko na gone.

Ni o sa vosa oti, laiva na vanua me ra sauma ga kina na gone ena nodra dui sala (ena rorogo, vosa se I vukivuki ni yagodra).

Rorogo kei na vakatagitaki ni vosa

Na vakatasuasua ena rorogo kei na vosa ena vukei ira na gone me ra kila ka moica na rorogo ni vosa e cavuti (e vakatokai na kilai ni vakatasuasua), na idola bibi ki na kalawa me vulici kina na wili vola kei na volavola.

E rawa ni o ni marau vata ena nomuni vakatagitaka vata na serekali kei na rorogo ni sere, italanoa, serekali, serekali ni gone, ka vakakina na sere buli, na ituvatuvu serekali kei na veiwali.

Wili vola kei na wasei ni talanoa

Na veimataqali ivola kei na italanoa kece e tokoni ira na gone me ra marautaka ka sotava na veimataqali vosa, malanivosa kei na ivakamacala.

Na kena talanoataki na veika ena yaco ena gauna mai muri kei na veigauna sa oti ena vukea na nodra vakanananu na gone, vakasama kei na kila ka me baleta na vuravura.

E vinaka me ra dau taleitaka na gone na ivola ena nodra dui sala ga vakataki ira, ka ra kila kina ni bibi na veika era taleitaka kei na nodra vakasama.

Ena so na gauna era na taleitaka na gone e dua na tabana, era na raica ga na iyaloalo se era na vinakata me ra wilika tale na ivola vata ga o ya. Ena sega ni dua na leqa kevaka o na sega ni vakaotia na ivola ena veigauna.

Vakamacalataki ni Vosa

Na veivosaki me baleta na veika ni veisiga ena vukei ira na gone me ra kila na vuravura, vulica na vosa vovou kei na kena vakayagataki. E rawa ni o cakava e levu na ka mo vukea kina na luvemu...

- » Veitalanoataki ka vakamacalataka na veika e yaco wavoliti iko tiko ena gauna o ya, vakabibi na veika era raica na gone.
- » Vakamacalataka na veika o cakava tiko, me vaka na nomu tukuna e cake na veitaravi ni veika o cakava tiko ena gauna ni vakasaga.
- » Vakayagataka na vosa kei na yaca dodonu ka vakayagataka na veimataqali vosa me baleta na veika vata ga (matanivola vata). Me kena ivakaraitaki, "Au sa tauvulona tiko na falawa ena isivi. Au sa kureitaka tiko kina imawi kei na imatau."